

ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงที่มีต่อประสิทธิผลการบริการสาธารณะ
ขององค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอเมืองตาก จังหวัดตาก*

THE EFFECTS OF TRANSFORMATIONAL LEADERSHIP ON PUBLIC
SERVICE EFFECTIVENESS OF SUBDISTRICT ADMINISTRATIVE
ORGANIZATION, MUEANG TAK DISTRICT, TAK PROVINCE

นลธวัช ยุทธวงศ์

Nontawat Yuttawong

คณะศึกษาศาสตร์ วิทยาลัยนอร์ทเทิร์น ตาก

Faculty of Education, Northern College, Tak, Thailand

Corresponding author Email : nontawat192498@gmail.com

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงที่มีต่อประสิทธิผลการบริการสาธารณะขององค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอเมืองตาก จังหวัดตาก และ 2) เพื่อศึกษาแนวทางภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงที่มีต่อประสิทธิผลการบริการสาธารณะขององค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอเมืองตาก จังหวัดตาก ใช้การวิจัยเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ เก็บข้อมูลด้วยแบบสอบถามจากกลุ่มประชากร จำนวน 122 คนได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจง วิเคราะห์ข้อมูลโดยหาค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และใช้แบบสัมภาษณ์เก็บข้อมูลจาก ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 15 คน วิเคราะห์ข้อมูลโดยการวิเคราะห์เนื้อหา ผลการวิจัยพบว่า

1. ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงที่มีต่อประสิทธิผลการบริการสาธารณะ โดยรวมและรายด้าน อยู่ในระดับ มาก

2. แนวทางภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงที่มีต่อประสิทธิผลการบริการสาธารณะ พบว่า 1) ด้านโครงสร้างพื้นฐาน องค์การบริหารส่วนตำบลควรมีการวางแผน สำรวจ ปรับปรุงซ่อมแซมให้อยู่ในสภาพพร้อมใช้งาน 2) ด้านงานส่งเสริมคุณภาพชีวิต องค์การบริหารส่วนตำบลควรมีการอบรมสัมมนาให้ความรู้ด้านอาชีพเพื่อเพิ่มรายได้ให้กับครอบครัวในชุมชน 3) ด้านการจัดระเบียบชุมชน/สังคม และการรักษาความสงบเรียบร้อย องค์การบริหารส่วนตำบลควรจัดวางระบบในชุมชนให้เป็นระเบียบ จัดกิจกรรมให้ความรู้ป้องกันต่อต้านยาเสพติด และมีหน่วยประจำช่วยเหลือผู้ประสบภัยต่าง ๆ ในชุมชน 4) ด้านการวางแผนการส่งเสริมการลงทุน พาณิชยกรรม และการท่องเที่ยว องค์การบริหารส่วนตำบลควรมีการวางแผนจัดฝึกอบรมให้

* Received 12 March 2025; Revised 18 April 2025; Accepted 25 April 2025

ความรู้ด้านการลงทุนประกอบกิจการร้านค้า เพิ่มรายได้ มีการติดตามประเมินผล และช่วยเหลือแนะนำ 5) ด้านการบริหารจัดการและอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม องค์การบริหารส่วนตำบลควรจัดกิจกรรมให้ความรู้ สร้างความตระหนักให้ทุกคนเกิดความรัก ต่อชุมชน ส่งเสริมให้ทุกคนช่วยกันดูแลรักษา พัฒนา และอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและ สิ่งแวดล้อมในชุมชนให้เป็นระเบียบ 6) ด้านศิลปะ วัฒนธรรม จารีตประเพณี และภูมิปัญญาท้องถิ่น องค์การบริหารส่วนตำบลควรส่งเสริมสนับสนุนบำรุงรักษาศิลปะ จารีตประเพณี การ ทำนุบำรุงศาสนา ภูมิปัญญาท้องถิ่นต่าง ๆ ซึ่งเป็นวัฒนธรรมอันดีของท้องถิ่น

คำสำคัญ: ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง, ประสิทธิภาพการบริการสาธารณะ, องค์การบริหารส่วน ตำบล

Abstract

This study aims to: 1) to study the transformational leadership towards public service effectiveness, 2) to study the transformational leadership approach towards public service effectiveness. It uses both quantitative and qualitative research. Data were collected using questionnaires from a population of 122 people. Data were analyzed by finding percentages, means, and standard deviations. An interview form was used to collect data from 15 experts. Data was analyzed by content analysis.

The research findings revealed that:

1. The effect of transformational leadership on the effectiveness of public services, both overall and in each aspect, is at a high level.
2. The approach of leadership in change towards the effectiveness of public services found that 1) In terms of infrastructure, the sub-district administrative organization should plan, survey, improve, and repair to be ready for use. 2) In terms of promoting quality of life, the sub-district administrative organization should organize training seminars to provide knowledge on occupations to increase income for families in the community. 3) In terms of organizing the community/society and maintaining peace and order, the sub-district administrative organization should organize a system in the community to be orderly, organize activities to provide knowledge on drug prevention, and have a unit to help victims of various disasters in the community. 4) In terms of planning to promote investment in commerce and tourism, the sub-district administrative organization should plan to organize training to provide knowledge

on investment in running shops to increase income, monitor, evaluate, and provide assistance and advice. 5) In terms of management and conservation of natural resources and the environment, the sub-district administrative organization should organize activities to provide knowledge, create awareness for everyone to love the community, and encourage everyone to help take care of, develop, and conserve natural resources and the environment in the community to be orderly. 6) In terms of arts, culture, traditions, and local wisdom, the sub-district administrative organization should promote and support the maintenance of arts, traditions, religious preservation, and various local wisdoms, which are good local cultures.

Keywords: Transformational leadership, Public service effectiveness, Subdistrict Administrative Organization

บทนำ

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 หมวด 14 การปกครองส่วนท้องถิ่น มาตรา 249 ภายใต้บังคับมาตรา 1 ประเทศไทยเป็นราชอาณาจักรอันหนึ่งอันเดียว จะแบ่งแยกไม่ได้ ให้มีการจัดการปกครองส่วนท้องถิ่นตามหลักแห่งการปกครองตนเองตามเจตนารมณ์ของประชาชนในท้องถิ่น ทั้งนี้ตามวิธีการและรูปแบบองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่กฎหมายบัญญัติ การจัดตั้งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในรูปแบบใดให้คำนึงถึงเจตนารมณ์ของประชาชนในท้องถิ่น และความสามารถในการปกครองตนเองในด้านรายได้ จำนวน และความหนาแน่นของประชากร และพื้นที่ ที่ต้องรับผิดชอบ ประกอบกัน มาตรา 250 องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีหน้าที่และอำนาจดูแลและจัดทำบริการสาธารณะ และกิจกรรมสาธารณะเพื่อประโยชน์ของประชาชนในท้องถิ่นตามหลักการพัฒนาอย่างยั่งยืน รวมทั้งส่งเสริม และสนับสนุนการจัดการศึกษาให้แก่ประชาชนในท้องถิ่น ทั้งนี้ตามที่กฎหมายบัญญัติ การจัดทำบริการสาธารณะและกิจกรรมสาธารณะใดที่สมควรให้เป็นหน้าที่และอำนาจโดยเฉพาะขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นแต่ละรูปแบบ หรือให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นหน่วยงานหลัก ในการดำเนินการใด ให้เป็นไปตามที่กฎหมายบัญญัติซึ่งต้องสอดคล้องกับรายได้ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ตามวรรคสี่ และกฎหมายดังกล่าวอย่างน้อยต้องมีบทบัญญัติเกี่ยวกับกลไกและขั้นตอนในการกระจายหน้าที่ และอำนาจ ตลอดจนงบประมาณและบุคลากรที่เกี่ยวข้องกับหน้าที่และอำนาจดังกล่าวของส่วนราชการให้แก่ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นด้วย ในการจัดทำบริการสาธารณะหรือกิจกรรมสาธารณะใดที่เป็นหน้าที่และอำนาจขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ถ้าการร่วมดำเนินการกับเอกชนหรือหน่วยงานของรัฐหรือการมอบหมาย

ให้เอกชน หรือหน่วยงานของรัฐดำเนินการ จะเป็นประโยชน์แก่ประชาชนในท้องถิ่นมากกว่า การที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจะดำเนินการเอง องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจะร่วมหรือ มอบหมายให้เอกชนหรือหน่วยงานของรัฐ ดำเนินการนั้นก็ได้ (รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560)

จะเห็นได้ว่าอำนาจหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีอิสระในการบริหารจัดการ หรือปกครองตนเองเป็นอย่างมาก ดังนั้น การบริหารจัดการเรื่องบุคลากรงบประมาณ วัสดุ อุปกรณ์ หรือทรัพยากรต่าง ๆ ที่มีอยู่ให้เกิดประโยชน์สูงสุด เพื่อแก้ไขปัญหาหรือตอบสนอง ความต้องการของประชาชนในท้องถิ่น จากที่กล่าวมานั้นจะเห็นได้ว่าบุคคลสำคัญจะขับเคลื่อน หรือเป็นผู้บริหารจัดการให้เป็นไปตามแนวทางดังกล่าวคือผู้บริหาร ซึ่งจะต้องดำเนินการพัฒนา ท้องถิ่นให้ครบทุกด้านเพื่อความเจริญก้าวหน้า โดยหัวใจหลักในการพัฒนาอยู่ที่การบริหารงาน ของผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นแต่ละแห่ง ผู้บริหารจึงเป็นองค์ประกอบสำคัญที่จะทำ ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นประสบความสำเร็จตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ ภาวะผู้นำของ ผู้บริหารจึงมีความสำคัญเป็นอย่างยิ่ง ที่จะสามารถเป็นผู้นำที่ดีได้อย่างมีประสิทธิภาพ ทำให้ ผู้ปฏิบัติงานมีความพึงพอใจในการทำงาน นำมาซึ่งการเพิ่มความสามารถในการปฏิบัติงาน และ พุ่มพ่ความสามารถอย่างเต็มที่ เพื่อช่วยให้การปฏิบัติงานในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นไป อย่างมีประสิทธิภาพ โดยเฉพาะส่งผลต่อประสิทธิภาพในการให้บริการสาธารณะแก่ประชาชน ในเขตพื้นที่ของแต่ละองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (โกวิทย์ พวงงาม, 2553)

ซึ่งองค์การปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอเมืองตาก จังหวัดตาก มีทั้งหมดจำนวน 10 แห่ง โดยแบ่งเป็นเทศบาลตำบล จำนวน 2 แห่ง และองค์การบริหารส่วนตำบล จำนวน 8 แห่ง ผู้วิจัยเลือกเจาะจงศึกษาเฉพาะองค์การบริหารส่วนตำบล จำนวน 4 แห่ง ได้แก่ องค์การบริหาร ส่วนตำบลปามะม่วง องค์การบริหารส่วนตำบลหนองบัวเหนือ องค์การบริหารส่วนตำบลวัง หิน และองค์การบริหารส่วนตำบลน้ำร้อน โดยแต่ละแห่งให้บริการสาธารณะแก่ประชาชนในเขต พื้นที่รับผิดชอบของตนเองครอบคลุมงานใน 6 ด้าน ดังนี้ 1) ด้านโครงสร้างพื้นฐาน เช่น ระบบ น้ำประปา ถนน ทางเดิน ทางเท้า ไฟฟ้า 2) ด้านงานส่งเสริมคุณภาพชีวิต เช่น การส่งเสริมการ กิจา การส่งเสริมเพื่อสร้างความเท่าเทียมกันในสังคมในการเข้าถึงโอกาสในด้านต่าง ๆ ทั้งใน เด็ก และเยาวชน ผู้สูงอายุ ผู้ด้อยโอกาส ผู้พิการ และผู้ไร้ที่พึ่ง และคำนึงถึงการส่งเสริมความ เท่าเทียมกันทางเพศ 3) ด้านการวางแผนการส่งเสริมการลงทุนพาณิชยกรรม และการ ท่องเที่ยว เช่น ส่งเสริมการพัฒนาเศรษฐกิจทั้งในด้านกิจการตลาด และการส่งเสริมการ ท่องเที่ยว และการส่งเสริมการประกอบอาชีพให้กับประชาชนในท้องถิ่น 4) ด้านการส่งเสริม ศิลปะ วัฒนธรรม จารีตประเพณี และภูมิปัญญาท้องถิ่น เช่น การส่งเสริม สร้างสรรค์ และ อนุรักษ์ศิลปะ วัฒนธรรม ประเพณี ศาสนา และภูมิปัญญาในท้องถิ่น 5) ด้านการจัดระเบียบ ชุมชน/สังคม และการรักษาความสงบเรียบร้อย เช่น การเตรียมความพร้อมรับสาธารณภัย มี บทบาทในการส่งเสริมประชาธิปไตย ในฐานะโรงเรียนสอนประชาธิปไตยขั้นพื้นฐานให้กับ

ประชาชน และมีบทบาทในการป้องกัน และแก้ไขยาเสพติดเพื่อร่วมรักษาความสงบเรียบร้อย ในชุมชน และ 6) ด้านการบริหารจัดการ และการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เช่น การดำเนินการในการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมเพื่อสร้างความยั่งยืนในการพัฒนาและสร้างสภาพแวดล้อมในท้องถิ่นที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม (สำนักงานส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นจังหวัดตาก, 2567)

นอกจากผู้บริหารท้องถิ่นต้องมีภาวะผู้นำที่ดีแล้ว ตามภารกิจหลักขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตอำเภอเมืองตาก จังหวัดตาก มีหน้าที่ในการจัดทำบริการสาธารณะ จะต้องมีการบูรณาการครอบคลุมภารกิจทุกด้านที่เกิดขึ้นจริงในองค์การบริหารส่วนตำบลและเทศบาลตำบล ไม่ว่าจะเป็นปัญหาและอุปสรรคการบริหารงาน ที่ผู้นำอาจเผชิญต่อสถานการณ์ต่าง ๆ ในการตัดสินใจ เพื่อนำพาองค์กรของตนไปยังเป้าหมายหรือบรรลุวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ ซึ่งทำอย่างไร จึงจะต้องตอบสนองความต้องการของประชาชนอย่างแท้จริงสามารถนำไปสู่การปฏิบัติได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล มีความโปร่งใส และเกิดประโยชน์สูงสุดแก่ท้องถิ่นของตน จากความเป็นมาและความสำคัญดังกล่าวรวมไปถึงแนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ทำให้ผู้วิจัยสนใจที่จะศึกษาเรื่อง ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงที่มีต่อประสิทธิผลการบริการสาธารณะขององค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอเมืองตาก จังหวัดตาก เพื่อให้้องค์การบริหารส่วนตำบลต่าง ๆ สามารถนำไปเป็นแนวทางและประยุกต์ใช้ให้เกิดประโยชน์ในการพัฒนาด้านการบริการสาธารณะให้ดียิ่งขึ้นต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงที่มีต่อประสิทธิผลการบริการสาธารณะขององค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอเมืองตาก จังหวัดตาก
2. เพื่อศึกษาแนวทางภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงที่มีต่อประสิทธิผลการบริการสาธารณะขององค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอเมืองตาก จังหวัดตาก

วิธีดำเนินการวิจัย

1. ประชากรและประชากร

ประชากรและประชากร คือ บุคลากรที่ปฏิบัติหน้าที่ในองค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอเมืองตาก จังหวัดตาก ได้แก่ 1) องค์การบริหารส่วนตำบลปามะม่วง จำนวน 36 คน 2) องค์การบริหารส่วนตำบลหนองบัวเหนือ จำนวน 26 คน 3) องค์การบริหารส่วนตำบลวังหิน จำนวน 31 คน และ 4) องค์การบริหารส่วนตำบลน้ำร้อน จำนวน 29 คน จำนวน 4 แห่ง รวมทั้งสิ้น จำนวน 122 คน (สำนักงานส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น จังหวัดตาก, 2567) และ ผู้ให้ข้อมูลในการสัมภาษณ์ ผู้ที่ให้ข้อมูลในการสัมภาษณ์ คือ ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 15 คน ได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) ตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

2.1 แบบสอบถาม เพื่อศึกษาภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงที่มีต่อประสิทธิภาพการบริการสาธารณะขององค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอเมืองตาก จังหวัดตาก หาคุนภาพเครื่องมือในเก็บรวบรวมข้อมูล โดยนำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นเสนอต่อผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 5 คน เพื่อตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) ด้านความสอดคล้อง ความถูกต้องเหมาะสม ความชัดเจน ความครอบคลุม และความครบถ้วนของข้อคำถาม และ แบบสอบถามไปทดลองใช้ (Try out) กับบุคลากรที่ปฏิบัติหน้าที่ในองค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอบ้านตาก จังหวัดตาก ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน แล้วนำข้อมูลจากการตอบแบบสอบถามมาคำนวณหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) โดยใช้ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) ตามวิธีของครอนบาค (Cronbach) วิเคราะห์ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับ มีค่าเท่ากับ .891

2.2 แบบสัมภาษณ์ เพื่อศึกษาแนวทางภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงที่มีต่อประสิทธิภาพการบริการสาธารณะขององค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอเมืองตาก จังหวัดตาก หาคุนภาพเครื่องมือโดยนำแบบสัมภาษณ์ที่สร้างขึ้นเสนอต่อผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 5 คน เพื่อตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) ด้านความสอดคล้อง ความถูกต้องเหมาะสม ความชัดเจน ความครอบคลุม และความครบถ้วนของข้อคำถาม

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

3.1 แบบสอบถาม ใช้เก็บข้อมูลกับกลุ่มประชากร ซึ่งเป็นบุคลากรที่ปฏิบัติหน้าที่ในองค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอเมืองตาก จังหวัดตาก จำนวน 4 แห่ง รวมทั้งสิ้น จำนวน 122 คน

3.2 แบบสัมภาษณ์ ใช้เก็บข้อมูลกับแหล่งข้อมูล ซึ่งเป็นผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 15 คน ได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) ตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

4.1 แบบสอบถาม วิเคราะห์ข้อมูล โดยการหาค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย (μ) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (σ)

4.2 แบบสัมภาษณ์ วิเคราะห์ข้อมูลโดยการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis)

ผลการวิจัย

ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงที่มีต่อประสิทธิภาพการบริการสาธารณะขององค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอเมืองตาก จังหวัดตาก ดังนี้

1. ผลการศึกษาภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงที่มีต่อประสิทธิภาพการบริการสาธารณะขององค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอเมืองตาก จังหวัดตาก แสดงข้อมูลตามตารางที่ 1 ดังนี้

ตารางที่ 1 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนของภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงที่มีต่อ
ประสิทธิผลการบริการสาธารณะขององค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอเมืองตาก จังหวัดตาก
โดยรวมและรายด้าน

ที่	รายการ	ระดับปฏิบัติ		แปล ผล	ลำดับ ที่
		μ	σ		
1	ด้านโครงสร้างพื้นฐาน	3.70	0.14	มาก	4
2	ด้านงานส่งเสริมคุณภาพชีวิต	4.08	0.03	มาก	1
3	ด้านการจัดระเบียบชุมชน/สังคม และการรักษา ความสงบเรียบร้อย	3.72	0.15	มาก	3
4	ด้านการวางแผน การส่งเสริม การลงทุนพาณิช ยกรรม และการท่องเที่ยว	3.67	0.13	มาก	6
5	ด้านการบริหารจัดการ และอนุรักษ์ ทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อม	4.07	0.03	มาก	2
6	ด้านศิลปะ วัฒนธรรม จารีตประเพณี และภูมิ ปัญญาท้องถิ่น	3.68	0.13	มาก	5
เฉลี่ยรวม		3.82	0.20	มาก	

จากตารางที่ 1 พบว่า โดยรวมและรายด้าน อยู่ในระดับ มาก ($\mu = 3.82$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากสูงไปหาต่ำ พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ด้านที่ 2 ด้านงานส่งเสริมคุณภาพชีวิต อยู่ในระดับ มาก ($\mu = 4.08$) รองลงมาคือ ด้านที่ 5 ด้านการบริหารจัดการ และอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อม อยู่ในระดับ มาก ($\mu = 4.07$) ด้านที่ 3 ด้านการจัดระเบียบชุมชน/สังคม และการรักษาความสงบเรียบร้อย อยู่ในระดับ มาก ($\mu = 3.72$) ด้านที่ 1 ด้านโครงสร้างพื้นฐาน อยู่ในระดับ มาก ($\mu = 3.70$) ด้านที่ 6 ด้านศิลปะ วัฒนธรรม จารีตประเพณี และภูมิปัญญาท้องถิ่น อยู่ในระดับ มาก ($\mu = 3.68$) และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ ด้านที่ 4 ด้านการวางแผน การส่งเสริม การลงทุนพาณิชยกรรม และการท่องเที่ยว อยู่ในระดับ มาก ($\mu = 3.67$) ตามลำดับ แสดงข้อมูลตามตารางที่ 1 ดังนี้

2. ผลการศึกษาแนวทางภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงที่มีต่อประสิทธิผลการบริการสาธารณะขององค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอเมืองตาก จังหวัดตาก มีดังนี้

2.1ด้านโครงสร้างพื้นฐาน องค์การบริหารส่วนตำบลควรมีการพัฒนาาระบบสาธารณูปโภค อุปโภคให้อยู่ในสภาพที่ใช้งานได้ปกติเพียงพอต่อความต้องการ เพื่ออำนวยความสะดวกและความปลอดภัยในชุมชน

2.2 ด้านงานส่งเสริมคุณภาพชีวิต องค์การบริหารส่วนตำบลควรส่งเสริมและสนับสนุนกิจกรรมสาธารณสุขพื้นฐานมีการส่งเสริมอาชีพสร้างรายได้ โดยจัดอบรมสัมมนาอาชีพให้ความรู้ เพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตให้กับคนในชุมชน

2.3 ด้านการจัดระเบียบชุมชน / สังคม และการรักษาความสงบเรียบร้อย องค์การบริหารส่วนตำบลควรจัดกิจกรรมให้ความรู้เรื่องสาธารณสุขแก่เจ้าหน้าที่ป้องกันภัยหรืออาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือนและประชาชนในชุมชน เพื่อป้องกันภัยและปัญหาต่าง ๆ ไม่ให้เกิดขึ้น

2.4 ด้านการวางแผนการส่งเสริมการลงทุนพาณิชยกรรม และการท่องเที่ยว องค์การบริหารส่วนตำบลควรจัดฝึกอบรมให้ความรู้แก่คนในชุมชน เพื่อส่งเสริมการประกอบอาชีพอิสระกิจการร้านค้าเพิ่มรายได้ให้ครอบครัว

2.5 ด้านการบริหารจัดการและอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม องค์การบริหารส่วนตำบลควรจัดกิจกรรมส่งเสริมให้ความรู้ สร้างความตระหนักให้ทุกคนเกิดความรักต่อชุมชน ช่วยกันดูแลรักษา พัฒนา และอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในชุมชน

2.6 ด้านศิลปะ วัฒนธรรม จารีตประเพณี และภูมิปัญญาท้องถิ่น องค์การบริหารส่วนตำบลควรส่งเสริมสนับสนุนและเผยแพร่งานประเพณีไทย และงานศิลปะซึ่งเป็นภูมิปัญญาท้องถิ่นต่าง ๆ โดยให้ทุกคนในชุมชนเข้ามามีส่วนร่วม

อภิปรายผลการวิจัย

1. ผลการศึกษาภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงที่มีต่อประสิทธิภาพการบริการสาธารณะขององค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอเมืองตาก จังหวัดตาก โดยรวมและรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับ มาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า องค์การบริหารส่วนตำบลเปิดโอกาสให้ประชาชนทุกคนในชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในกิจกรรมต่าง ๆ เพื่อพัฒนาชุมชนร่วมกันสร้างความเจริญให้กับชุมชนของตนเอง สอดคล้องกับงานวิจัยของ พยอม ประยูรคำ (2559) ได้วิจัยเรื่อง ประสิทธิภาพและปัญหาการบริการสาธารณะขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ศึกษากรณีองค์การบริหารส่วนตำบลหนองสูงเหลื่อม อำเภอเฉลิมพระเกียรติ จังหวัดนครราชสีมา ผลการวิจัยพบว่า โดยภาพรวมอยู่ใน ระดับ มาก ยังไปสอดคล้องกับงานวิจัยของ เสาวลักษณ์ ตีมัน (2560) ได้วิจัยเรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อประสิทธิภาพการให้บริการสาธารณะขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอแปลงยาว จังหวัดฉะเชิงเทรา ผลการวิจัยพบว่า ระดับปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อประสิทธิภาพการให้บริการสาธารณะขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอแปลงยาว จังหวัดฉะเชิงเทรา โดยภาพรวมอยู่ในระดับ มาก และสอดคล้องกับงานวิจัยของ วีระยุทธ สายบุญ (2563) ได้วิจัยเรื่อง ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงที่ส่งผลกระทบต่อประสิทธิภาพการบริการสาธารณะขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตอำเภอเขมราฐ จังหวัดอุบลราชธานี ผลการวิจัยพบว่า

1) ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตอำเภอเขมราฐ จังหวัดอุบลราชธานี โดยภาพรวมอยู่ในระดับ มาก 2) ประสิทธิภาพการบริการสาธารณะขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตอำเภอเขมราฐ จังหวัดอุบลราชธานี โดยภาพรวมอยู่ในระดับ มาก

2. ผลการศึกษาแนวทางภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงที่มีต่อประสิทธิผลการบริการสาธารณะขององค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอเมืองตาก จังหวัดตาก มีดังนี้

2.1 ด้านโครงสร้างพื้นฐาน องค์การบริหารส่วนตำบลควรมีการพัฒนาระบบสาธารณูปโภค อุปโภคให้อยู่ในสภาพที่ใช้งานได้ปกติเพียงพอต่อความต้องการ เพื่ออำนวยความสะดวกและความปลอดภัยในชุมชน สอดคล้องกับงานวิจัยของ ชยาภาภรณ์ ทองบ่อ (2562) ได้วิจัยเรื่อง อิทธิพลของภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงต่อประสิทธิผลการบริการสาธารณะขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตอำเภอนาแก จังหวัดนครพนม ผลการวิจัยพบว่า โดยรวมอยู่ในระดับ มาก และด้านโครงสร้างพื้นฐาน อยู่ในระดับ มาก

2.2 ด้านงานส่งเสริมคุณภาพชีวิต องค์การบริหารส่วนตำบลควรส่งเสริมและสนับสนุนกิจกรรมสาธารณสุขพื้นฐานมีการส่งเสริมอาชีพสร้างรายได้ โดยจัดอบรมสัมมนาอาชีพให้ความรู้ เพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตให้กับคนในชุมชน สอดคล้องกับงานวิจัยของ เสาวลักษณ์ ตีมัน (2560) ได้วิจัยเรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการให้บริการสาธารณะขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอแปลงยาว จังหวัดฉะเชิงเทรา โดยภาพรวมอยู่ในระดับ มาก และด้านงานส่งเสริมคุณภาพชีวิต อยู่ในระดับ มาก

2.3 ด้านการจัดระเบียบชุมชน / สังคม และการรักษาความสงบเรียบร้อย องค์การบริหารส่วนตำบลควรจัดกิจกรรมให้ความรู้เรื่องสาธารณสุขแก่เจ้าหน้าที่ป้องกันภัยหรืออาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือนและประชาชนในชุมชน เพื่อป้องกันภัยและปัญหาต่าง ๆ ไม่ให้เกิดขึ้น สอดคล้องกับงานวิจัยของ สอดคล้องกับงานวิจัยของ วีระยุทธ สายบุญ (2563) ได้วิจัยเรื่อง ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการบริการสาธารณะขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตอำเภอเขมราฐ จังหวัดอุบลราชธานี ผลการวิจัยพบว่า โดยรวมอยู่ในระดับ มาก และด้านการจัดระเบียบชุมชน/สังคม และการรักษาความสงบเรียบร้อย อยู่ในระดับ มาก

2.4 ด้านการวางแผนการส่งเสริมการลงทุนพาณิชยกรรม และการท่องเที่ยว องค์การบริหารส่วนตำบลควรจัดฝึกอบรมให้ความรู้แก่คนในชุมชน เพื่อส่งเสริมการประกอบอาชีพอิสระกิจการร้านค้าเพิ่มรายได้ให้ครอบครัวสอดคล้องกับงานวิจัยของ เสาวลักษณ์ ตีมัน (2560) ได้วิจัยเรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการให้บริการสาธารณะขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอแปลงยาว จังหวัดฉะเชิงเทรา โดยภาพรวมอยู่ในระดับ มาก และด้านการวางแผนการส่งเสริมการลงทุนพาณิชยกรรม และการท่องเที่ยว อยู่ในระดับ มาก

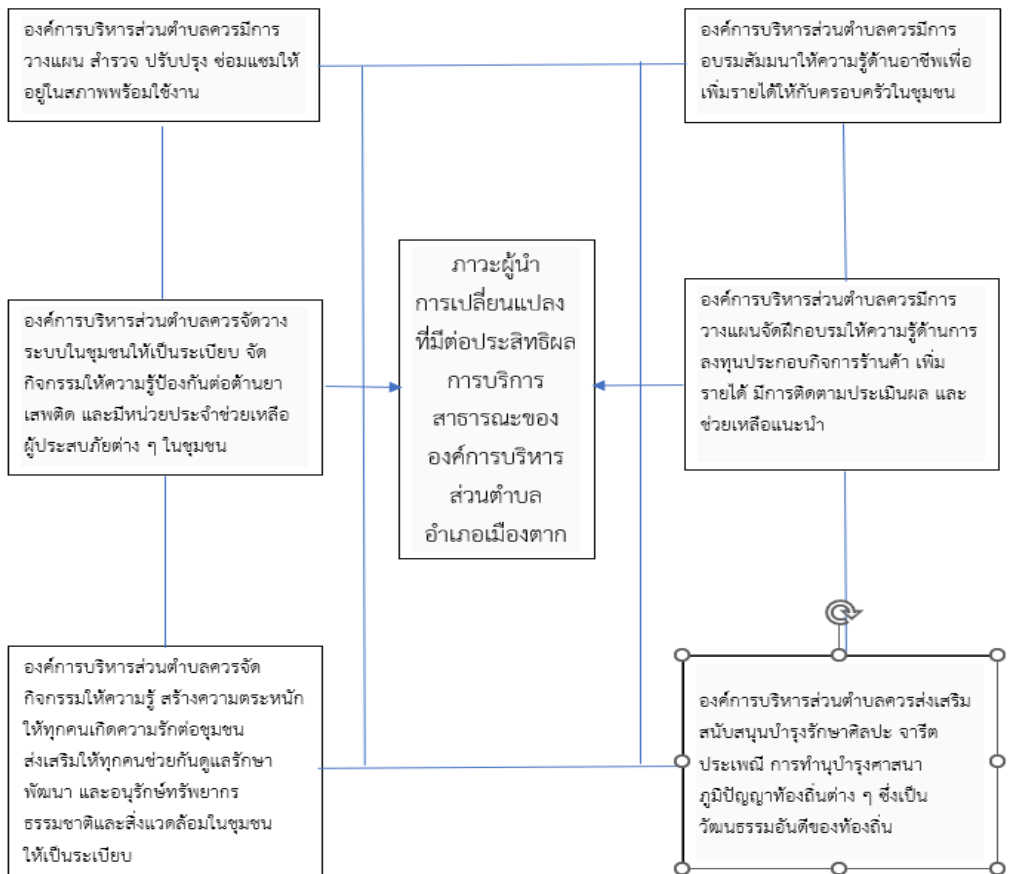
2.5 ด้านการบริหารจัดการและอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม องค์การบริหารส่วนตำบลควรจัดกิจกรรมส่งเสริมให้ความรู้ สร้างความตระหนักให้ทุกคนเกิด

ความรักต่อชุมชน ช่วยกันดูแลรักษา พัฒนา และอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในชุมชน สอดคล้องกับงานวิจัยของ ชยาภาภรณ์ ทองบ่อ (2562) ได้วิจัยเรื่อง อิทธิพลของภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงต่อประสิทธิผลการบริการสาธารณะขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตอำเภอนาแก จังหวัดนครพนม ผลการวิจัยพบว่า โดยรวมอยู่ในระดับ มาก และด้านการบริหารจัดการและอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม อยู่ในระดับ มาก

2.6 ด้านศิลปะ วัฒนธรรม จารีตประเพณี และภูมิปัญญาท้องถิ่น องค์การบริหารส่วนตำบลควรส่งเสริมสนับสนุนและเผยแพร่งานประเพณีไทย และงานศิลปะซึ่งเป็นภูมิปัญญาท้องถิ่นต่าง ๆ โดยให้ทุกคนในชุมชนเข้ามามีส่วนร่วม สอดคล้องกับงานวิจัยของ วีระยุทธ สายบุญ (2563) ได้วิจัยเรื่อง ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการบริการสาธารณะขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตอำเภอเขมราฐ จังหวัดอุบลราชธานี ผลการวิจัยพบว่า โดยรวมอยู่ในระดับ มาก และด้านศิลปะ วัฒนธรรม จารีตประเพณี และภูมิปัญญาท้องถิ่น อยู่ในระดับ มาก

องค์ความรู้ใหม่

การวิจัยเรื่อง ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงที่มีต่อประสิทธิผลการบริการสาธารณะขององค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอเมืองตาก จังหวัดตาก มีขอบเขตด้านเนื้อหา 6 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านโครงสร้างพื้นฐาน 2) ด้านงานส่งเสริมคุณภาพชีวิต 3) ด้านการจัดระเบียบชุมชน/สังคม และการรักษาความสงบเรียบร้อย 4) ด้านการวางแผนการส่งเสริมการลงทุนพาณิชย์ยกรรม และการท่องเที่ยว 5) ด้านการบริหารจัดการและอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม 6) ด้านศิลปะ วัฒนธรรม จารีตประเพณี และภูมิปัญญาท้องถิ่น ผลการวิจัยพบองค์ความรู้ใหม่ แสดงดังภาพที่ 1 ดังนี้

ภาพที่ 1 แสดงองค์ความรู้ใหม่ที่ได้รับ

สรุป/ข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่อง ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงที่มีต่อประสิทธิผลการบริการสาธารณะขององค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอเมืองตาก ผู้วิจัยสรุปได้ ดังนี้

1. ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงที่มีต่อประสิทธิผลการบริการสาธารณะขององค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอเมืองตาก โดยรวมและรายด้าน อยู่ในระดับ มาก
2. แนวทางภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงที่มีต่อประสิทธิผลการบริการสาธารณะขององค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอเมืองตาก ซึ่งองค์การบริหารส่วนตำบล สามารถนำไปประยุกต์เป็นแนวทางได้ ดังนี้ ด้านโครงสร้างพื้นฐาน องค์การบริหารส่วนตำบลควมมีการวางแผนสำรวจปรับปรุง ซ่อมแซมให้อยู่ในสภาพพร้อมใช้งาน ด้านงานส่งเสริมคุณภาพชีวิต องค์การบริหารส่วนตำบลควมมีการอบรมสัมมนาให้ความรู้ด้านอาชีพเพื่อเพิ่มรายได้ให้กับครอบครัวในชุมชน

ด้านการจัดระเบียบชุมชน/สังคม และการรักษาความสงบเรียบร้อย องค์การบริหารส่วนตำบลควรจัดวางระบบในชุมชนให้เป็นระเบียบ จัดกิจกรรมให้ความรู้ป้องกันต่อต้านยาเสพติด และมีหน่วยประจำช่วยเหลือผู้ประสบภัยต่าง ๆ ในชุมชน ด้านการวางแผนการส่งเสริมการลงทุน พาณิชยกรรม และการท่องเที่ยว องค์การบริหารส่วนตำบลควรมีการวางแผนและจัดฝึกอบรมให้ความรู้ด้านการลงทุนประกอบกิจการร้านค้า เพิ่มรายได้ให้ครอบครัว องค์การมีการติดตามประเมินผล และช่วยเหลือแนะนำด้านการบริหารจัดการและอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อม ด้านการบริหารจัดการและอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม องค์การบริหารส่วนตำบลควรจัดกิจกรรมให้ความรู้ สร้างความตระหนักให้ทุกคนเกิดความรักต่อชุมชน ส่งเสริมให้ทุกคนช่วยกันดูแลรักษา พัฒนา และอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในชุมชนให้เป็นระเบียบ และด้านศิลปะ วัฒนธรรม จารีตประเพณี และภูมิปัญญาท้องถิ่น องค์การบริหารส่วนตำบลควรส่งเสริมสนับสนุนและบำรุงรักษาศิลปะ จารีตประเพณี การทำนุบำรุงศาสนา ภูมิปัญญาท้องถิ่นต่าง ๆ ซึ่งเป็นวัฒนธรรมอันดีของท้องถิ่น

ข้อเสนอแนะเชิงปฏิบัติ

สำนักงานส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น องค์การบริหารส่วนตำบล และผู้บริหารองค์การสามารถนำแนวทางของภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงที่มีต่อประสิทธิผลการบริการสาธารณะขององค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอเมืองตาก ไปเป็นแนวทางในการปฏิบัติได้

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการศึกษาเกี่ยวกับภาวะผู้นำในด้านอื่น ๆ เพิ่มเติม เช่น อิทธิพลของภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงต่อประสิทธิผลการบริการสาธารณะ และแนวทางการพัฒนาการบริการโครงสร้างพื้นฐานขององค์การบริหารส่วนตำบล เป็นต้น
2. ควรมีการศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงด้านการบริการสาธารณะขององค์การบริหารส่วนตำบลอื่น ๆ

เอกสารอ้างอิง

- โกวิทย์ พวงงาม. (2550). การปกครองท้องถิ่นไทย. กรุงเทพมหานคร : บริษัทสำนักพิมพ์วิญญูชน จำกัด.
- โกวิทย์ พวงงาม. (2553). การจัดการตนเองของชุมชนและท้องถิ่น = Community and local self governance. กรุงเทพมหานคร : วิญญูชน.
- โกวิทย์ พวงงาม. (2553). ธรรมเนียมปฏิบัติท้องถิ่นว่าด้วยการมีส่วนร่วมและความโปร่งใส. กรุงเทพมหานคร : มิสเตอร์ก๊อปปี้.
- ชยาภาภรณ์ ทองบ่อ. (2562). อิทธิพลของภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงต่อประสิทธิผลการ

บริการสาธารณะขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตอำเภอนาแก จังหวัดนครพนม.
หลักสูตรปริญญารัฐประศาสนศาสตร มหาบัณฑิต สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์
มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.

บุญชม ศรีสะอาด. (2560). การวิจัยเบื้องต้น. (พิมพ์ครั้งที่ 10). ฉบับปรับปรุงใหม่
กรุงเทพมหานคร : บริษัท สุวีริยาสาส์น จำกัด.

พยอม ประยูรคำ. (2559). ประสิทธิภาพและปัญหาการบริการสาธารณะขององค์กรปกครอง
ส่วนท้องถิ่น ศึกษากรณีองค์การบริหารส่วนตำบลหนองสูงเหลื่อม อำเภอนิคมพระ
เกียรติ จังหวัดนครราชสีมา. วารสารวิทยาลัยนครราชสีมา ฉบับพิเศษ 1 “ก้าวสู่
ทศวรรษที่ 2 ของวิทยาลัยนครราชสีมา”, 136-145.

วีระยุทธ สายบุญ. (2563). ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการบริการ
สาธารณะขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตอำเภอเขมราฐ จังหวัด
อุบลราชธานี. หลักสูตรปริญญารัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชารัฐ
ประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.

สำนักงานส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นจังหวัดตาก. (2567). ข้อมูลหน่วยงาน. เรียกใช้เมื่อ
28 ตุลาคม 2567 จาก <https://www.taklocal.org/link-opt>.

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา. (2560). รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560.
กรุงเทพมหานคร : สำนักการพิมพ์สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภาปฏิบัติหน้าที่สำนักงาน
เลขาธิการ สภานิติบัญญัติแห่งชาติ.

เสาวลักษณ์ ดีมัน. (2560). ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการให้บริการสาธารณะขององค์กร
ปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอแปลงยาว จังหวัดฉะเชิงเทรา. หลักสูตรปริญญา
รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏ
ราชนครินทร์.